

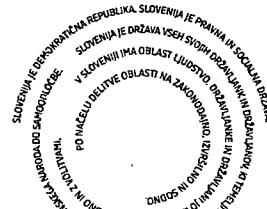
REPUBLIKA SLOVENIJA

DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Nova Slovenija - krščanski demokrati

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 96 70, e: ps-nsi@dz-rs.si, www.dz-rs.si

**SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV
prvopodpisani Janez Cigler Kralj**

Datum: 7. 3. 2025

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR

Prejeto:	07-03-2025	
Šifra:	F2-01/25-611	
Povezava:		
EPA:	199F-IX	EU:
Sign. zn.:		
Kratika:	13.49	

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
mag. Urška Klakočar Zupančič, predsednica

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 39/11, 48/12, 17/22 in 95/24) in 114. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US, 111/21, 58/23 in 35/24) vlagamo podpisane poslanke in poslanci

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU

in ga pošiljamo v obravnavo na podlagi 114. in 115. člena Poslovnika državnega zbora.

Predlagamo, da Državni zbor obravnava Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju po rednem postopku.

Pri obravnavi predloga zakona v Državnem zboru in pri delu njegovih delovnih teles bo sodeloval poslanec Jernej Vrtovec.

Prilogi:

- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju;
- podpisi poslank in poslancev:

- Janez Cigler Kralj,
- Aleksander Reberšek,
- dr. Vida Čadonič Špelič,
- Iva Dimic,
- Jožef Horvat,
- Franc Medic,
- Jernej Vrtovec,
- mag. Janez Žakelj.

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

DVOJNI STATUS UPOKOJENCEV

Po podatkih Eurostata je v Sloveniji delovna aktivnost med starejšimi veliko nižja kot v povprečju EU. Tako je bilo leta 2023 v starostni skupini 60-64 let delovno aktivnih 33,2 % ljudi, medtem ko je bilo povprečje EU 50,9 %. V starostni skupini 65-69 pa je v Sloveniji delovno aktivnih 11,1 %, medtem ko povprečje EU znaša 15,1 %. V Sloveniji tako potrebujemo boljše spodbude starejšim oziroma upokojemcem, da dlje časa ostajajo v delovnem razmerju oziroma so delovno aktivni. To bo postajalo vse bolj pomembno na dolgi rok, ko se bo število starejših zaradi staranja prebivalstva še povečevalo. Trenutni trendi na trgu dela, kjer vlada primanjkljaj delovne sile, pa pomenijo še dodatno potrebo po spodbudah, da starejši dlje časa ostanejo delovno aktivni ter s svojimi izkušnjami in znanjem pripomorejo k zapolnjevanju vrzeli.

Leta 2019 je bil sprejet ZPIZ-2G (Uradni list RS, št. 75/19), ki je želel spodbuditi delovno aktivnost med starejšimi, saj je bila ta še mnogo nižja kot danes. Tako je za zavarovance, ki so kljub izpolnjevanju pogojev za starostno pokojnino še naprej vključeni v obvezno zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas, in uživalce starostne pokojnine, ki se reaktivirajo za polni delovni oziroma zavarovalni čas, za prva tri leta nadaljnje ali ponovne vključenosti v obvezno zavarovanje za polni delovni čas uvedel prejemanje 40 % starostne pokojnine, do katere bi bili upravičeni na dan uveljavitve izplačila oziroma se jim je izplačevala, ko so bili upokojeni. Po poteku tega obdobja pa se jim del pokojnine, ki ga prejemajo ob sočasni vključenosti v obvezno zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas, zniža na 20 % starostne pokojnine.

Predvidelo se je tudi ostajanje v zaposlitvi oziroma ponovna zaposlitev po izpolnitvi pogojev za starostno pokojnino za manj kot polni delovni čas, vendar z omejitvijo, da mora biti zavarovanec vključen v obvezno zavarovanje vsaj za 4 ure dnevno. Glede na to so se določili sorazmerni deli od 40 % oziroma 20 % starostne pokojnine, ki jih prejme zavarovanec, ki dela z zmanjšanim obsegom delovne aktivnosti. V tem primeru sorazmerni del zneska starostne pokojnine, ki se izplačuje največ tri leta, znaša:

- 20 %, kadar zavarovanec dela štiri ure dnevno ali znaša zavarovalni čas od 20 do 24 ur tedensko;
- 25 %, kadar zavarovanec dela pet ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 25 do 29 ur tedensko;
- 30 %, kadar zavarovanec dela šest ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 30 do 34 ur tedensko;
- 35 %, kadar zavarovanec dela sedem ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 35 do 39 ur tedensko.

Po preteku obdobja treh let pa sorazmerni del zneska pokojnine znaša le še:

- 10 %, kadar zavarovanec dela štiri ure dnevno ali znaša zavarovalni čas od 20 do 24 ur tedensko;
- 12,5 %, kadar zavarovanec dela pet ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od

- 25 do 29 ur tedensko;
- 15 %, kadar zavarovanec dela šest ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 30 do 34 ur tedensko;
- 17,5 %, kadar zavarovanec dela sedem ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 35 do 39 ur tedensko.

V zvezi s tem prihaja do številnih pobud, da naj upokojenec, ki po izpolnitvi pogojev za upokojitev še dela, prejema celotno pokojnino, saj si jo je zaslužil s plačevanjem prispevkov vso delovno dobo do izpolnjenih pogojev za starostno pokojnino. Ena takšnih pobud je na primer pobuda Omrežja e-seniorji 55+¹, v kateri opozarjajo na nedotakljivost pokojnine in na to, da je jemanje pokojnine osebi, ki še dela, kršenje pravic upokojencev. Ob tem se sklicujejo na 57. člen Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 48/22 – uradno prečiščeno besedilo, 40/23 – ZČmIS-1, 78/23 – ZORR, 84/23 – ZDOsk-1, 125/23 – odl. US in 133/23; v nadaljevanju: ZPIZ-2), ki določa, da so pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, med njimi tudi pokojnine, osebne pravice in praviloma niso predmet odtujitve, prenosa ali izvršbe.

Poleg tega navajajo številne druge argumente, ki govorijo v prid temu, da upokojenec ob nadaljevanju delovne aktivnosti prejema celotno pokojnino:

- upokojene osebe so temeljna sestavina srebrne ekonomije, zato je potrebno upoštevati njihove želje, potrebe in zmožnosti;
- osebe, ki po upokojitvi želijo in zmorejo še delati, prispevajo k rasti družbenega produkta in blaginje, ob tem pa prispevajo k svojemu osebnemu zadovoljstvu in blagostanju;
- demografski trendi napovedujejo pomanjkanje delovne sile, zato je dobrodošla pripravljenost upokojencev, da delajo tudi po upokojitvi;
- pokojnina je zadeva upokojenca in je ni dopustno zniževati, če upokojenec še naprej dela in tudi plačuje davke;
- pokojnina je zaslužena pravica, ki temelji na preteklih prispevkih v pokojninski sistem;
- oseba, ki je odslužila celotno delovno dobo in plačevala prispevke, ima pravico do polne pokojnine, ne glede na to, ali še naprej dela;
- mnogi starejši delajo, ker to želijo ali ker morajo, bodisi zaradi finančnih potreb ali želje po aktivnosti;
- zmanjševanje pokojnine lahko odvrta starejše od dela, kar ni v skladu s ciljem aktivnega staranja in izkoriščanja izkušenj starejših oseb, ki predstavljajo najmanj tretjino »modrosti« v družbi;
- zmanjšanje pokojnine se lahko dojema kot kazen za tiste, ki želijo prispevati k družbi in ostati aktivni – kar je nelogično in krivično;
- nekateri si preprosto ne morejo privoščiti, da bi preživeli zgolj s pokojnino;
- da bi obdržali ali privabili delovno silo, ki ima izkušnje, je vrsta držav ukinila zmanjševanje pokojnin upokojencem, ki po upokojitvi še delajo.

Tudi evropsko združenje AGE Platform Europe se zavzema za to, da se upokojencem omogoči nadaljevanje zaposlitve po upokojitveni starosti, če to želijo in so še vedno dobrega zdravja. To bi po njihovem mnenju prispevalo k spremembi paradigme staranja in spodbujalo medgeneracijsko solidarnost, saj bi lahko starejši zaposleni svoja znanja in izkušnje prenašali na mlajše kolege ter še naprej prispevali

¹ Dostopno na: <https://eregion.eu/eseniors-55-network/>

s socialnimi prispevki in davki. Odvzem pokojnine upokojencem zaradi njihove zaposlitve predstavlja zgolj spodbudo za upokojitev.

Ocenjujemo, da obstoječa zakonodaja predstavlja premajhno spodbudo za delo po upokojitvi, saj število delovno aktivnih starejših še vedno močno zaostaja za povprečjem EU. Zato predlagamo, da se zavarovancem, ki po izpolnitvi pogojev za starostno upokojitev nadaljujejo z delom oziroma se ponovno zaposlijo, omogoči prejemanje celotne pokojnine, ne pa zgolj njenega dela.

ZAGOTOVLJENE POKOJNINE

Pravico do zagotovljene pokojnine imajo zavarovanci, ki so pridobili pravico do starostne ali invalidske pokojnine in so se upokojili s polno pokojninsko dobo, ki je bila po vsakokratno veljavnem predpisu predpisana za pridobitev pravice do starostne pokojnine pri najnižji starosti. V veljavnem sistemu je pogoj za pridobitev starostne pokojnine starost vsaj 60 let, za polno pokojninsko dobo pa šteje 40 let pokojninske dobe brez dokupa.

Prvič je bila zagotovljena pokojnina izplačana oktobra 2017, in sicer je znašala 500 evrov. Ta znesek se je 1. maja 2021 z novelo ZPIZ-2I (Uradni list RS, št. 51/21) zvišal na 620 EUR in se usklajuje na enak način kot pokojnine. Zaradi uskladitev od 1. januarja 2025 naprej znaša zagotovljena pokojnina 781,94 eur.

Za primerjavo pogledjmo, koliko znaša znesek, ki ga lahko mesečno prejme prejemnik socialne pomoči – denarna socialna pomoč v višini 494,09 evra, varstveni dodatek v višini 232,22 evra ter izredna denarna socialna pomoč v višini 494,09 evra, za katero lahko upravičenec zaprosi dvakrat letno. Preračunano na mesec je skupni znesek 808,66 evra, kar pomeni, da je višji od zagotovljene pokojnine, ki jo upokojenec prejme za 40 let dela in vplačevanja prispevkov v pokojninsko blagajno.

Menimo, da bi bilo treba z namenom večje spodbude zavarovancev za ostajanje v zaposlitvi za polno pokojninsko dobo znesek zagotovljene pokojnine dvigniti nad skupni mesečni znesek socialnih pomoči.

NAJNIŽJE POKOJNINE

Po podatkih statističnega urada je v letu 2023 pod pragom tveganja revščine živelo približno 96.000 oziroma 19,7 % upokojencev. Iz raziskave o socialno-ekonomskem položaju upokojencev, delovnih invalidov in starejšega prebivalstva, ki jo je leta 2022 opravil Inštitut za ekonomske raziskave, pa izhaja, da je socialni oz. dohodkovni položaj upokojencev in invalidnih oseb (zlasti samskih) na splošno slabši v primerjavi s preostalim prebivalstvom. Stopnja tveganja dohodkovne revščine za starejše osebe je v Sloveniji višja od povprečja EU, kar še zlasti velja za starejše ženske, prav posebej tiste v samskih gospodinjstvih.

Pogosto gre v primeru starejših žensk v samskih gospodinjstvih za vdove. Z ZPIZ-2N (Uradni list RS, št. 133/23) se je leta 2024 uvedel nov institut zagotovljene vdovske

pokojnine. Do nje so upravičeni vsi, ki izpolnjujejo pogoje za priznanje pravice do vdovske pokojnine in lastne (starostne, predčasne ali invalidske) pokojnine, njihovi prejemki iz naslova pokojnin pa so nižji od zneska zagotovljene pokojnine za polno pokojninsko dobo, ki v letu 2025 znaša 781,94 eur. Z dvigom zagotovljene pokojnine se tako dvigne tudi zagotovljena vdovska pokojnina, ki v določeni meri rešuje nizke prejemke upokojenk v samskih gospodinjstvih.

V skladu z veljavnim 39. členom ZPIZ-2 je najnižja pokojnina določena v višini 29,5 % najnižje pokojninske osnove za leto 2021 in po letošnji uskladitvi znaša 352,58 evra. Najnižja invalidska pokojnina je določena v višini 41 % najnižje pokojninske osnove za leto 2021 in po letošnji uskladitvi znaša 490,04 evra. Na višino najnižje invalidske pokojnine je zaradi sprejema ZPIZ-2M (Uradni list RS, št. 29/22) vezana tudi najnižja pokojnina za zavarovance, ki so bili pretežni del zavarovalne dobe zavarovani za ožji obseg pravic iz naslova opravljanja kmetijske dejavnosti in so dosegli polno pokojninsko dobo. Tudi za kmečke upokojence s polno pokojninsko dobo tako najnižja pokojnina v letu 2025 znaša 490,04 evra. Z vidika zagotavljanja socialne varnosti upokojenec z najnižjimi pokojninami bi veljalo navedene odmerne odstotke dvigniti in hkrati posodobiti najnižjo pokojninsko osnovo.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Predlog zasleduje dva osnovna cilja, in sicer podaljševanje delovne aktivnosti starejših in zagotavljanje primernega dohodka za varno starost oziroma izboljšanje socialnega položaja upokojenec z najnižjimi pokojninami.

Podaljševanje delovne aktivnosti želimo spodbuditi z uvajanjem dvojnega statusa upokojenec, saj bo to pomenilo večjo spodbudo za ostajanje v zaposlitvi tudi po izpolnitvi pogojev za starostno upokojitev. Prav tako se z višanjem zneska zagotovljene pokojnine spodbuja ostajanje v zaposlitvi vsaj za polno delovno dobo 40 let.

Cilj zvišanj odmernih odstotkov za najnižje, invalidske in kmečke pokojnine ter zagotovljene vdovske pokojnine je zagotovitev višjih dohodkov za varno starost in izboljšanje socialne varnosti zlasti najranljivejših skupin v okviru pokojninskega sistema.

2.2 Načela

Predlog zakona zasleduje predvsem načela socialne varnosti, pravičnosti in enakosti.

2.3 Poglavitne rešitve

S predlogom se uvaja dvojni status upokojenec, ki bi ob nadaljnji zaposlitvi ali samozaposlitvi po izpolnjenih pogojih za starostno pokojnino poleg plače prejemali polno pokojnino. Z delom lahko nadaljujejo takoj po izpolnitvi pogojev za starostno

pokojnino, brez prekinitve delovnega razmerja, ali se za ponovno zaposlitev odločijo potem, ko so že nekaj časa prejeli starostno pokojnino. Pogoji za dvojni status je plačevanje obveznih prispevkov iz zaposlitve.

Predlagamo tudi zvišanje zagotovljene starostne in invalidske pokojnine na 820 evrov. Do nje je zavarovanec upravičen, če doseže 40 let delovne dobe ob izpolnjeni najnižji upokojitveni starosti 60 let. Hkrati z dvigom zagotovljene starostne in invalidske pokojnine se na enak znesek zviša tudi zagotovljena vdovska pokojnina. Poleg tega predlagamo tudi zvišanje najnižjih pokojnin, in sicer z 29,5 % na 32 % najnižje pokojninske osnove, najnižjih invalidskih pokojnin z 41 % na 44 % najnižje pokojninske osnove, prav tako pa se z 41 % na 44 % najnižje pokojninske osnove zvišuje tudi zagotovljena kmečka pokojnina za ožji obseg pravic ob pogoju dosežene polne pokojninske dobe.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog nima finančnih posledic za državni proračun, ima pa finančne posledice za druga javna finančna sredstva, in sicer blagajno Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Glede na podatke za december 2024 ocenjujemo, da bodo mesečne finančne posledice naslednje²:

- dvig zagotovljene (starostne, invalidske in vdovske) pokojnine (90.000 prejemnikov): 3,4 mio EUR,
- dvig najnižje pokojnine (6.500 prejemnikov): 210.000 EUR,
- dvig najnižje invalidske pokojnine in zagotovljene pokojnine za kmečke zavarovance (9.000 prejemnikov): 350.000 EUR.

Skupaj bi tako finančne posledice dvigov najnižjih in zagotovljenih pokojnin znašale okrog 4 mio EUR mesečno oz. 48 mio EUR letno.

Mesečne finančne posledice uvedbe dvojnega statusa upokojencev lahko ocenimo na podlagi števila zavarovancev, ki poleg plače prejema 40 % oziroma 20 % del starostne pokojnine, ob upoštevanju povprečne starostne pokojnine, ki je v letu 2024 znašala 1120,72 eur:

- dvig s 40 % dela pokojnine na 100 % starostno pokojnino (16.000 prejemnikov): 10,8 mio EUR,
- dvig z 20 % dela pokojnine na 100 % starostno pokojnino (4.000 prejemnikov): 3,6 mio EUR.

Letne finančne posledice 100 % izplačila starostne pokojnine namesto sedanjega dela pokojnine bi znašale 173 mio EUR.

Koliko zavarovancev oziroma upokojencev bi se dodatno odločilo za podaljšanje delovne aktivnosti zaradi boljših spodbud, ni mogoče vedeti, velja pa dodati, da bi se v tem primeru na drugi strani tudi povečal priliv v pokojninsko blagajno iz naslova

² V izračunih je upoštevana najnižja pokojninska osnova za leto 2024, saj za leto 2025 še ni določena.

plačanih prispevkov v okviru obveznega zavarovanja zaradi zaposlitve.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva porabe proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH

AVSTRIJA

Običajna upokojitvena starost za moške je 65 let, za ženske pa 60 let. Pokojnina se poveča za vsako dodatno leto dela. Poleg prejemanja starostne pokojnine je možna kakršna koli pridobitna zaposlitev. V primeru predčasne upokojitve, torej pred običajno upokojitveno starostjo, je lahko upokojenec v letu 2024 zaslužil do 518,44 € bruto na mesec. Če zasluži več kot znaša prag mejnega dohodka, izgubi celotno pokojnino za ta mesec.

DANSKA

Danska državna pokojnina je doživljenjska pokojnina. Višina državne pokojnine je odvisna od ekonomskega položaja, osnovnega zneska, dodatka in dodatnih pokojninskih prejemkov. V primeru dohodka iz dela – na primer dohodek od plače – ta ne vpliva niti na osnovni znesek niti na dodatek k pokojnini. Upokojenec lahko dela, kolikor želi, ne da bi to vplivalo na državno pokojnino.

ITALIJA

S 1. januarjem 2009 je bila z zakonsko uredbo 112/2008 odpravljena prepoved sočasnih pokojninskih dohodkov in dohodkov iz dela. Upokojenec, ki pridobi starostno pokojnino, lahko od istega dne, ko se upokoji, opravlja katero koli drugo delovno dejavnost. Ob prejemu dodatnega dohodka se vsi dohodki seštevajo v davčnem obračunu, ki ga mora predložiti davčni zavezanec, in tvorijo enotno davčno osnovo, od katere se plačajo davki.

LATVIJA

Upokojitvena starost je postavljena pri 65 letih. Ko zavarovanci dosežejo upokojitveno starost, lahko še naprej delajo in hkrati prejemajo polno pokojnino.

MALTA

Če se zavarovanci upokojijo v skladu z novo pokojninsko reformo, po doseženi upokojitveni starosti (65 let) prejmejo pokojnino, poleg tega pa se lahko odločijo, da ostanejo zaposleni (polni/krajši delovni čas). Tako imajo možnost ostati v delovnem razmerju in s tem prejemati dva dohodka – starostno pokojnino in dohodek iz

delovnega razmerja.

NEMČIJA

Tako zaposlene kot samozaposlene osebe lahko delajo in obenem prejemajo pokojnino, ko dopolnijo zakonsko določeno upokojitveno starost 67 let. Poleg tega upokojemcem ni več treba plačevati prispevka za pokojninsko blagajno od njihove plače, saj že prejemajo pokojnino. Lahko pa se odločijo za prostovoljno plačevanje prispevkov od plače in si s tem povišajo odmero pokojnine v prihodnosti.

Višina dodatnega zaslужka pa je omejena pri tistih, ki so se upokojili pred dopolnitvijo zakonsko določene upokojitvene starosti (prejemniki predčasne pokojnine). Višina pokojnine je v tem primeru odvisna od višine dodatnih zaslужkov posameznika.

NORVEŠKA

Zaposleni lahko po upokojitvi nadaljujejo z delom, vendar morajo v nekaterih primerih skleniti novo pogodbo, če tako določa kolektivna pogodba za njihovo dejavnost. Če se odločijo za nadaljnje delo, prejemajo starostno pokojnino iz sistema nacionalnega zavarovanja brez znižanja, in sicer dokler ne dosežejo starosti 75 let.

POLJSKA

Možna je kombinacija dela in prejetja pokojnine, vendar mora pogodba o zaposlitvi prenehati veljati, preden posameznik prejme polno pokojnino. Upokojemci lahko nato še naprej delajo, vendar na podlagi nove pogodbe o zaposlitvi, ob tem pa prejemajo polno pokojnino.

Če je upokojenec dosegel zakonsko določeno upokojitveno starost (65 let moški in 60 let ženske), se pokojnina zaradi sočasnega opravljanja dela ali dejavnosti ne zniža. Veljajo pa določene omejitve glede sočasnega prejetja pokojnine in dohodkov iz dela, če gre za upokojenca, ki ni dopolnil zakonsko določene upokojitvene starosti ali če oseba prejema invalidsko pokojnino in ima delno omejeno delovno zmožnost. V teh primerih se pokojnina zniža, če dohodek preseže 70 % povprečne plače.

5.2 PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Zakonska materija ni predmet usklajevanja s pravom EU.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 48/22 – uradno prečiščeno besedilo, 40/23 – ZČmIS-1, 78/23 – ZORR, 84/23 – ZDOsk-1, 125/23 – odl. US in 133/23) se v 39. členu v prvem odstavku besedilo »ki se v letu 2021 določi v višini 29,5 % najnižje pokojninske osnove« nadomesti z besedilom »ki se v letu 2025 določi v višini 32 % najnižje pokojninske osnove«.

V tretjem odstavku se besedilo »620 eurov« nadomesti z besedilom »820 eurov«.

V četrtem odstavku se besedilo »ki se v letu 2021 določi v višini 41 % najnižje pokojninske osnove« nadomesti z besedilom »ki se v letu 2025 določi v višini 44 % najnižje pokojninske osnove«.

2. člen

Naslov 39.a člena se spremeni tako, da se glasi: »(izplačilo pokojnine ob nadaljnji zaposlitvi)«.

Prvi odstavek se spremeni tako, da se glasi: »Zavarovancu, ki je obvezno vključen v obvezno zavarovanje in izpolnjuje pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine po tem zakonu ali je izpolnil pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine po predpisih, veljavnih do 31. decembra 2012, in sicer v skladu s prvim odstavkom 391. člena ali 394. členom tega zakona, se od prvega naslednjega dne po vložitvi zahteve mesečno izplačuje starostna pokojnina, do katere bi bil upravičen na dan njene uveljavitve.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi: »Izplačilo starostne pokojnine lahko uveljavi tudi uživalec starostne pokojnine, uveljavljene po splošnih predpisih, ki se je oziroma se bo obvezno vključil v obvezno zavarovanje. Pokojnina se izplačuje v višini že uveljavljene pokojnine od prvega naslednjega dne po vložitvi zahteve.«

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi: »Zavod v informaciji, ki jo pošlje zavarovancu po uradni dolžnosti na podlagi šestega odstavka 140. člena tega zakona, opozori na možnost izplačevanja starostne pokojnine na podlagi prvega in drugega odstavka tega člena.«

Četrti, peti in šesti odstavek se črtajo.

3. člen

V 40. členu se v prvem odstavku črta besedilo »ali starostne«.

V drugem odstavku se črta besedilo »ali starostne«.

Tretji, četrti in peti odstavek se črtajo.

Dosedanji šesti odstavek postane tretji odstavek.

V dosedanjem sedmem odstavku, ki postane četrti odstavek, se črtajo vse ponovitve besedila »ali starostne«.

4. člen

Naslov 40.a člena se spremeni tako, da se glasi: »(omejitev izplačevanja pokojnine ob nadaljnji zaposlitvi)

Prvi in drugi odstavek se črtata.

V dosedanjem tretjem odstavku, ki postane prvi odstavek, se besedilo »Izplačilo dela pokojnine, sorazmerni del zneska po tretjem odstavku 40. člena tega zakona in sorazmerni del zneska po četrtem odstavku 116. člena tega zakona se ne izplačujejo« nadomesti z besedilom »Pokojnina ob nadaljnji zaposlitvi se ne izplačuje«.

Dosedanji četrti odstavek postane drugi odstavek.

V dosedanjem petem odstavku, ki postane tretji odstavek, se beseda »tretjega« v obeh pojavitvah nadomesti z besedo »prvega«, beseda »prejemke« pa se nadomesti z besedo »prejemek«.

V dosedanjem šestem odstavku, ki postane četrti odstavek, se besedilo »Izplačilo dela pokojnine« spremeni tako, da se glasi: »Pokojnina ob nadaljnji zaposlitvi«.

V dosedanjem sedmem odstavku, ki postane peti odstavek, se besedilo »Izplačilo dela pokojnine, sorazmerni del zneska po tretjem odstavku 40. člena tega zakona in sorazmerni del zneska po četrtem odstavku 116. člena tega zakona se ne izplačujejo« nadomesti z besedilom »Pokojnina ob nadaljnji zaposlitvi se ne izplačuje«.

Dosedanji osmi odstavek postane šesti odstavek.

5. člen

V 116. členu se v prvem odstavku črta beseda »starostne,«.

V tretjem odstavku se črta beseda »starostne,«.

Besedilo četrtega odstavka se spremeni tako, da se glasi: »Uživalec starostne pokojnine, ki na območju Republike Slovenije začne ponovno delati oziroma opravljati dejavnost, znova pridobi lastnost zavarovanca iz 14., 15., 16. in 17. člena tega zakona in hkrati prejema pokojnino ob nadaljnji zaposlitvi na podlagi 39.a člena tega zakona.«

Peti, šesti in sedmi odstavek se črtajo.

Dosedanja osmi in deveti odstavek postaneta peti in šesti odstavek.

V dosedanjem desetem odstavku, ki postane sedmi odstavek, se za besedilom »iz prvega« doda besedilo »in četrtega«.

Dosedanji enajsti odstavek postane osmi odstavek.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

6. člen

Dosedanjim prejemnikom dela pokojnine po 39.a členu, delne pokojnine in sorazmernega dela zneska po 40. in 116. členu Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 48/22 – uradno prečiščeno besedilo, 40/23 – ZČmIS-1, 78/23 – ZORR, 84/23 – ZDOsk-1, 125/23 – odl. US in 133/23), ki so izpolnili pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine, začne zavod po uradni dolžnosti izplačevati pokojnino ob nadaljnji zaposlitvi na podlagi spremenjenega 39.a in 116. člena tega zakona s prvim dnem naslednjega meseca po uveljavitvi tega zakona.

7. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu.

III. OBRAZLOŽITVE ČLENOV

K 1. členu:

S spremembo člena predlagamo, da se najnižje pokojnine dvignejo za 2,5 odstotne točke in se določijo v višini 32 % najnižje pokojninske osnove, ki bo določena za leto 2025. Sklep o najnižji pokojninski osnovi vsako leto sprejeme Svet Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije konec aprila, vendar takrat določena najnižja pokojninska osnova velja za v istem letu uveljavljene pokojnine že od 1. januarja naprej. Trenutno najnižja pokojninska osnova za leto 2025 še ni sprejeta, pričakujemo pa lahko, da bo nekoliko višja kot lanskoletna, ki znaša 1202,84 evra. Glede na potek zakonodajnega postopka predvidevamo, da bo najnižja pokojninska osnova za leto 2025 določena pred obravnavo tega zakonodajnega predloga.

V letošnjem letu po redni uskladitvi v višini 4,5 % najnižja pokojnina znaša 352,58 evra. Če upoštevamo pokojninsko osnovo za leto 2024, ki znaša 1202,84 evra, bi se z zvišanjem odmernega odstotka na 32 % najnižje pokojnine dvignile na 384,91 evra. Glede na to, da bo najnižja pokojninska osnova za leto 2025 verjetno še nekoliko višja, bo s tem nekoliko višji tudi predlagani dvig najnižjih pokojnin.

Poleg tega predlagamo, da se zagotovljene starostne in invalidske pokojnine za polno delovno dobo dvignejo nad mesečni seštevke socialnih pomoči za posameznika. Denarna socialna pomoč, varstveni dodatek in dvakrat letno izredna denarna socialna pomoč, preračunana na mesečni znesek, skupaj znašajo 808,66 evra mesečno. Zagotovljena starostna in invalidska pokojnina za polno delovno dobo po letošnji redni uskladitvi znaša 781,94 evra. Po predlagani spremembi bi se znesek zagotovljene pokojnine dvignil na 820 evrov.

Najnižji znesek invalidske pokojnine ureja četrti odstavek, in sicer ta v letošnjem letu po redni uskladitvi znaša 490,03 evra. Predlagamo, da se odmerni odstotek za najnižji znesek invalidske pokojnine zviša na 44 % od najnižje pokojninske osnove v letu 2025. Najnižje invalidske pokojnine bi se dvignile na 529,25 evra, če bi upoštevali najnižjo pokojninsko osnovo za leto 2024.

Skupaj z dvigom najnižje invalidske pokojnine se zaradi povezanosti 39. člena s prehodno določbo iz ZPIZ-2M (Uradni list RS, št. 29/22) na 44 % od najnižje pokojninske osnove v letu 2025 dvigne tudi najnižja pokojnina za zavarovance, ki so bili pretežni del zavarovalne dobe zavarovani za ožji obseg pravic iz naslova opravljanja kmetijske dejavnosti in so dosegli polno pokojninsko dobo brez dokupa za pridobitev pravice do starostne pokojnine pri najnižji starosti.

K 2. členu:

S spremenjenim členom predlagamo, da se zavarovancu, ki je obvezno vključen v obvezno zavarovanje in izpolnjuje pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine namesto izplačila zgolj dela pokojnine ob plači izplačuje celotna pokojnina. Izplačilo 100 % pokojnine lahko uveljavi tako zavarovanec, ki po izpolnitvi pogojev za starostno pokojnino nadaljuje z vključenostjo v obvezno zavarovanje, kot tudi zavarovanec, ki je že uživalec starostne pokojnine in se vključi v obvezno zavarovanje. Pri tem ni

pomembno, za kakšen delovni oziroma zavarovalni čas je zavarovanec vključen v obvezno zavarovanje, starostna pokojnina mu pripada v vsakem primeru, če je izpolnil pogoje zanjo.

Predlagamo tudi, da Zavod nadaljuje s prakso obveščanja zavarovancev po uradni dolžnosti, spreminjamo le vsebino, da bi šlo po novem za obveščanje o možnosti izplačevanja 100 % starostne pokojnine, če zavarovanec nadaljuje z vključitvijo v obvezno zavarovanje.

K 3. členu:

Glede na to, da se za zavarovance, ki so izpolnili pogoje za pridobitev starostne pokojnine, uvaja izplačilo polne pokojnine, če nadaljujejo z delom in vključitvijo v obvezno zavarovanje, ne glede na delovni čas oziroma obseg (ponovnega) zavarovanja, institut delne pokojnine ni več smiseln za upravičence do starostne pokojnine. Še naprej pa lahko delno pokojnino uveljavljajo zavarovanci, ki izpolnijo pogoje za pridobitev pravice do predčasne pokojnine.

Črtajo se določbe, ki se nanašajo na izplačevanje dela pokojnine glede na obdobje vključitve v zavarovalni čas in glede na obdobje trajanja zaposlitve po izpolnitvi pogojev za starostno pokojnino. Oboje ni več relevantno, saj uvajamo dvojni status zavarovanca in hkrati upokojenca z izpolnjenimi pogoji za prejem starostne pokojnine, ne glede na delovni čas, za katerega je vključen v obvezno zavarovanje po izpolnitvi pogojev za starostno upokožitev.

K 4. členu:

Smiselno enake omejitve, kot sedaj veljajo za izplačilo dela pokojnine, sorazmerni del zneska po tretjem odstavku 40. člena in sorazmerni del zneska po četrtem odstavku 116. člena, se predlagajo tudi za izplačilo pokojnine ob nadaljnji zaposlitvi. Tako se pokojnina ne izplačuje v primeru neplačevanja prispevkov in dolgotrajnih bolniških odsotnosti, daljših od 30 dni, s čimer se želi preprečiti zlorabe instituta polne starostne pokojnine ob nadaljnji zaposlitvi. Določi se tudi, da pokojnina ob nadaljnji zaposlitvi ne pripada zavarovancem, ki so v zavarovanje vključeni na podlagi prvega odstavka 19. člena tega zakona. Pri tem gre za brezposelne, ki prejemajo denarno nadomestilo za primer brezposelnosti, in osebe, ki so do izpolnitve pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine upravičene do plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje pri zavodu za zaposlovanje.

K 5. členu:

Ker se uvaja dvojni status starostnih upokojenцев, ki so lahko hkrati tudi zavarovanci za obvezno zavarovanje, se uživalce starostne pokojnine izvzame iz določbe, ki prepoveduje izplačevanje pokojnine v času trajanja lastnosti zavarovanca na podlagi 14., 15., 16. in 17. člena zakona. Skladno z odpravo izplačevanja sorazmernega dela starostne pokojnine ter višjega in nižjega zneska dela pokojnine se črtajo oziroma ustrezno spremenijo določbe, ki se nanašajo na to vsebino.

Določi se tudi, da lahko uživalec starostne pokojnine, ki na območju Republike Slovenije začne ponovno delati oziroma opravljati dejavnost, znova pridobi lastnost zavarovanca (delavec v delovnem razmerju, samozaposleni, družbenik ali kmet) in

hkrati prejema pokojnino ob nadaljnji zaposlitvi na podlagi spremenjenega 39.a člena. Predlagamo, da enako kot sedaj velja za izplačevanje dela pokojnine oziroma sorazmernega dela pokojnine, ki se ne izplačuje, če začne uživalec pokojnine ponovno delati oziroma opravljati dejavnost v tujini in je na tej podlagi v tujini vključen v obvezno pokojninsko zavarovanje, velja tudi za izplačevanje polne starostne pokojnine ob nadaljnji zaposlitvi.

K 6. členu:

S prehodno določbo se določi, da začne Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje vsem dosedanjim prejemnikom dela pokojnine po 39.a členu, delne pokojnine in sorazmernega dela zneska po 40. in 116. členu veljavnega zakona, ki že izpolnjujejo pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine, po uradni dolžnosti izplačevati polno pokojnino ob nadaljnji zaposlitvi s prvim dnem meseca, ki sledi mesecu uveljavitve tega zakona.

Gre za prejemnike, ki že izpolnjujejo pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine in jim je bila starostna pokojnina že odmerjena, izplačuje pa se jim samo 40 % oziroma 20 % del pokojnine oziroma sorazmerni del starostne pokojnine oziroma delna pokojnina glede na število ur zaposlitve. Nova odmera tako ni potrebna, zato predlagamo, da Zavod začne izplačevati 100 % starostno pokojnino po uradni dolžnosti.

K 7. členu:

Določi se običajen petnajstdnevni vakacijski rok za uveljavitev zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

39. člen **(najnižje in zagotovljene pokojnine)**

- (1) Zavarovancu, ki pridobi pravico do predčasne, starostne ali invalidske pokojnine po določbah tega zakona, je zagotovljena najnižja pokojnina v znesku, ki se v letu 2021 določi v višini 29,5 % najnižje pokojninske osnove.
- (2) Zavarovancu, ki pridobi pravico do predčasne, starostne ali invalidske pokojnine v sorazmernem delu po mednarodnih pogodbah, je zagotovljen najmanj sorazmerni del zneska pokojnine iz prejšnjega odstavka.
- (3) Ne glede na določbe tega zakona, ki urejajo odmero starostne in invalidske pokojnine, je zavarovancu (moškemu in ženski), ki je pridobil pravico do starostne ali invalidske pokojnine po določbah tega zakona in je dopolnil pokojninsko dobo v enaki višini, kot je predpisana višina pokojninske dobe brez dokupa za pridobitev pravice do starostne pokojnine pri najnižji starosti, zagotovljena pokojnina (zagotovljena pokojnina) v višini 620 eurov.
- (4) Ne glede na določbe tega zakona, ki urejajo odmero invalidske pokojnine, se zavarovancu, ki je pridobil pravico do invalidske pokojnine po določbah tega zakona, zagotavlja invalidska pokojnina v znesku, ki se v letu 2021 določi v višini 41 % najnižje pokojninske osnove.
- (5) Zavarovancu iz tretjega in četrtega odstavka tega člena, ki je pridobil pravico do starostne ali invalidske pokojnine v sorazmernem delu po mednarodnih pogodbah, je zagotovljen sorazmerni del zneska pokojnine iz prejšnjega odstavka.
- (6) Ne glede na določbe tega zakona, ki urejajo odmero in izplačevanje predčasne, starostne, invalidske in vdovske pokojnine, se vdovi ali vdovcu, ki je uveljavil pravico do pokojnine po določbah tega zakona in izpolnjuje pogoje za pridobitev pravice do vdovske pokojnine in pravice do starostne, predčasne ali invalidske pokojnine po določbah tega zakona, zagotavlja vdovska pokojnina (v nadaljnjem besedilu: zagotovljena vdovska pokojnina) v višini seštevka starostne, predčasne ali invalidske pokojnine ter osnove za odmero vdovske pokojnine iz prvega odstavka 60. člena tega zakona, vendar največ do višine zagotovljene pokojnine. Zagotovljena vdovska pokojnina se izplačuje od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve za priznanje pokojnine.
- (7) V seštevku iz prejšnjega odstavka se upošteva znesek pokojnine, ki jo vdova ali vdovec prejme od tujega nosilca pokojninskega oziroma invalidskega zavarovanja. Dokazilo o znesku tuje pokojnine vdova ali vdovec priloži zahtevi za priznanje vdovske pokojnine. Kot dokazilo o znesku pokojnine se upošteva dokazilo, ki ga vdova ali vdovec posreduje zavodu za priznanje pravice do letnega dodatka. Dokazilo o znesku pokojnine uživalci zagotovljene vdovske pokojnine posredujejo zavodu za vsako posamezno leto do 30. aprila, sicer se jim zagotovljena vdovska pokojnina od julija tekočega leta dalje ne zagotavlja.

(8) Pri ugotavljanju pokojninske dobe iz tretjega odstavka tega člena se dodana doba ne upošteva.

(9) Zneski pokojnin iz prvega do šestega odstavka tega člena se usklajujejo v višini in rokih, v katerih se izvajajo uskladitve pokojnin.

(10) Znesek pokojnine iz tretjega do petega odstavka tega člena se ne zagotavlja zavarovancem iz prvega odstavka 401. člena tega zakona, zagotovljena vdovska pokojnina pa se ne zagotavlja, če je vdovi ali vdovcu ali umrlemu zavarovancu ali uživalcu pravic odmerjena pokojnina z upoštevanjem 401. člena tega zakona ali 122. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 75/19).

39.a člen (izplačilo dela pokojnine)

(1) Zavarovancu, ki je obvezno vključen v obvezno zavarovanje s polnim delovnim oziroma zavarovalnim časom in izpolnjuje pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine po tem zakonu ali je izpolnil pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine po predpisih, veljavnih do 31. decembra 2012, in sicer v skladu s prvim odstavkom 391. člena ali 394. členom tega zakona, se od prvega naslednjega dne po vložitvi zahteve mesečno izplačuje 40 % starostne pokojnine, do katere bi bil upravičen na dan njene uveljavitve. Zavarovancu se del pokojnine iz prejšnjega stavka lahko izplačuje največ tri leta nadaljnje vključenosti v obvezno zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas.

(2) Izplačilo dela pokojnine lahko uveljavi tudi uživalec starostne pokojnine, uveljavljene po splošnih predpisih, ki se je oziroma se bo obvezno vključil v obvezno zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas. Del pokojnine se izplačuje v višini 40 % že uveljavljene pokojnine od prvega naslednjega dne po vložitvi zahteve, vendar največ od vključitve v obvezno zavarovanje s polnim delovnim oziroma zavarovalnim časom. Del pokojnine se izplačuje do prenehanja zavarovanja s polnim delovnim oziroma zavarovalnim časom oziroma največ tri leta nadaljnje vključenosti v obvezno zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas.

(3) Če je posameznik uveljavil izplačilo po prvem in drugem odstavku tega člena, se 40 % pokojnine lahko skupno izplačuje največ za tri leta nadaljnje vključenosti v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(4) Zavarovancu, ki je uveljavil izplačilo dela pokojnine, se po poteku obdobja iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena izplačuje 20 % starostne pokojnine, ki je bila osnova za odmero 40 % starostne pokojnine z uskladitvami, če je obvezno vključen v obvezno zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas. Zavod po uradni dolžnosti začne izplačevati spremenjeno višino izplačila dela pokojnine.

(5) Med uživanjem dela pokojnine iz prvega, drugega oziroma četrtega odstavka tega člena ni mogoče zahtevati spremembe odmere dela pokojnine, razen v primeru

uveljavitve pravice do pokojnine in ponovnega vstopa v zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas.

(6) Zavod v informaciji, ki jo pošlje zavarovancu po uradni dolžnosti na podlagi šestega odstavka 140. člena tega zakona, opozori na možnost uveljavitve izplačevanja 40 % starostne pokojnine na podlagi prvega in drugega odstavka tega člena in poda pojasnilo o izplačevanju 20 % starostne pokojnine po uradni dolžnosti na podlagi četrtega odstavka tega člena.

40. člen **(delna pokojnina)**

(1) Zavarovanec iz 14., 15., 16. oziroma 17. člena tega zakona, ki je izpolnil pogoje za pridobitev pravice do predčasne ali starostne pokojnine, lahko pridobi pravico do delne pokojnine, če ostane v obveznem zavarovanju v obsegu, ki ustreza sorazmernemu delu polnega delovnega oziroma zavarovalnega časa, vendar najmanj dve uri dnevno ali 10 ur tedensko.

(2) Delna pokojnina se odmeri od predčasne ali starostne pokojnine, odmerjene na dan njene uveljavitve, v odstotku, ustreznem skrajšanju polnega delovnega časa.

(3) Zavarovancu, ki je izpolnil pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine, se delna pokojnina poveča za sorazmerni del zneska, ki bi se mu izplačeval na podlagi 39.a člena tega zakona, če je obvezno vključen v obvezno zavarovanje za vsaj štiri ure dnevno oziroma 20 ur tedensko.

(4) Sorazmerni del zneska iz prejšnjega odstavka, ki se izplačuje največ tri leta, znaša:

- 20 %, kadar zavarovanec dela štiri ure dnevno ali znaša zavarovalni čas od 20 do 24 ur tedensko;
- 25 %, kadar zavarovanec dela pet ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 25 do 29 ur tedensko;
- 30 %, kadar zavarovanec dela šest ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 30 do 34 ur tedensko;
- 35 %, kadar zavarovanec dela sedem ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 35 do 39 ur tedensko.

(5) Sorazmerni del zneska iz tretjega odstavka po preteku obdobja treh let znaša:

- 10 %, kadar zavarovanec dela štiri ure dnevno ali znaša zavarovalni čas od 20 do 24 ur tedensko;
- 12,5 %, kadar zavarovanec dela pet ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 25 do 29 ur tedensko;
- 15 %, kadar zavarovanec dela šest ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 30 do 34 ur tedensko;
- 17,5 %, kadar zavarovanec dela sedem ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 35 do 39 ur tedensko.

(6) Zavarovancu se v času prejemanja delne pokojnine zaradi spremembe obsega zavarovanja iz prvega odstavka tega člena spremeni višina delne pokojnine. Novi znesek delne pokojnine se izplačuje od prvega dne naslednjega meseca po spremembi obsega zavarovanja.

(7) Po prenehanju uživanja delne pokojnine lahko zavarovanec zahteva:

- izplačilo usklajenega zneska predčasne ali starostne pokojnine, ugotovljene ob odmeri delne pokojnine ali
- odstotno povečanje predčasne ali starostne pokojnine, ugotovljene ob odmeri delne pokojnine, glede na dejansko dopolnjeno pokojninsko dobo v času prejemanja delne pokojnine in starost na dan uveljavitve odstotnega povečanja ali
- ponovno odmero predčasne ali starostne pokojnine ali odmero starostne pokojnine, ob upoštevanju osnov, od katerih so plačani prispevki, glede na dopolnjeno pokojninsko dobo in starost ob prenehanju uživanja delne pokojnine.

40.a člen

(omejitev izplačevanja dela pokojnine, višje delne pokojnine in višjega sorazmernega dela pokojnine)

(1) Če je zavarovanec v različnih časovnih obdobjih uveljavil izplačilo dela pokojnine na podlagi prvega ali drugega odstavka 39.a člena tega zakona, delno pokojnino na podlagi tretjega odstavka 40. člena tega zakona, ki je povišana za sorazmerni del izplačila 40 % starostne pokojnine oziroma sorazmerni del pokojnine na podlagi četrtega odstavka 116. člena tega zakona, ki je povišan za sorazmerni del izplačila 40 % starostne pokojnine, znaša skupno obdobje prejemanja dela pokojnine, višje delne pokojnine oziroma višjega sorazmernega dela pokojnine največ tri leta vključitve v obvezno zavarovanje.

(2) Po poteku obdobja iz prejšnjega odstavka se zavarovancu izplačuje 20 % starostne pokojnine, oziroma delna pokojnina, povišana za sorazmerni del izplačila 20 % starostne pokojnine oziroma sorazmerni del starostne pokojnine, povišan za sorazmerni del izplačila 20 % starostne pokojnine, če izpolnjuje pogoje iz četrtega odstavka 39.a člena tega zakona, tretjega odstavka 40. člena tega zakona ali četrtega odstavka 116. člena tega zakona.

(3) Izplačilo dela pokojnine, sorazmerni del zneska po tretjem odstavku 40. člena tega zakona in sorazmerni del zneska po četrtem odstavku 116. člena tega zakona se ne izplačujejo, če zavarovanec ne dela zaradi začasne zadržanosti z dela po predpisih o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, daljše od 30 delovnih dni oziroma če je na dan vložitve zahteve že odsoten z dela zaradi začasne zadržanosti z dela po predpisih o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju več kot 30 delovnih dni, pri čemer se kot tedenska delovna obveznost šteje pet delovnih dni v tednu, od ponedeljka do petka.

(4) Zavarovancu iz prejšnjega odstavka se po uradni dolžnosti prejemek začne znova izplačevati, ko začne opravljati delo.

(5) Zavod pridobi podatke o začasni zadržanosti z dela iz tretjega odstavka tega člena od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in po uradni dolžnosti preneha izplačevati prejemke iz tretjega odstavka tega člena.

(6) Izplačilo dela pokojnine iz 39.a člena tega zakona ne pripada zavarovancem, ki so v zavarovanje vključeni na podlagi prvega odstavka 19. člena tega zakona.

(7) Izplačilo dela pokojnine, sorazmerni del zneska po tretjem odstavku 40. člena tega zakona in sorazmerni del zneska po četrtem odstavku 116. člena tega zakona se ne izplačujejo, če zavarovanec iz šestega odstavka 14. člena ter iz 15., 16. in 17. člena tega zakona na dan uveljavitve izplačila in ves čas prejetanja nima v celoti poravnanih prispevkov za socialno varnost.

(8) Zavod pridobi podatke iz prejšnjega odstavka od finančne uprave. Zavarovancu iz prejšnjega odstavka se po uradni dolžnosti prejemek začne ponovno izplačevati s prvim dnevom po plačilu prispevkov za socialno varnost v celoti.

116. člen **(ponovni vstop v zavarovanje)**

(1) Uživalec starostne, predčasne, vdovske in družinske pokojnine, ki na območju Republike Slovenije začne ponovno delati oziroma opravljati dejavnost, znova pridobi lastnost zavarovanca iz 14., 15., 16. in 17. člena tega zakona in se mu pokojnina v tem času ne izplačuje. Pokojnina se preneha izplačevati z dnem ponovne pridobitve lastnosti zavarovanca.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka pridobi lastnost zavarovanca iz 17. člena tega zakona le zavarovanec, ki je ponovno začel opravljati drugo dejavnost ali dopolnilno dejavnost na kmetiji in njegov dohodek iz te dejavnosti, skupaj z dohodkom iz naslova osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, presega dohodkovni pogoj iz prvega odstavka 17. člena tega zakona, če na dan pridobitve lastnosti zavarovanca ni starejši od 63 let.

(3) Uživalcu starostne, predčasne in vdovske pokojnine, ki na območju Republike Slovenije začne ponovno delati oziroma opravljati dejavnost v obsegu, ki ustreza sorazmernemu delu polnega delovnega oziroma zavarovalnega časa, vendar zavarovanci iz 14. člena tega zakona najmanj dve uri dnevno ali 10 ur tedensko in zavarovanci iz 15., 16. in 17. člena tega zakona najmanj s četrtno polnega zavarovalnega časa, se izplačuje sorazmerni del pokojnine, in sicer v višini:

- 75 %, ko zavarovanec dela dve uri dnevno ali znaša zavarovalni čas od 10 do 14 ur tedensko;
- 62,5 %, ko zavarovanec dela tri ure dnevno ali znaša zavarovalni čas od 15 do 19 ur tedensko;
- 50 %, ko zavarovanec dela štiri ure dnevno ali znaša zavarovalni čas od 20 do 24 ur tedensko;
- 37,5 %, ko zavarovanec dela pet ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 25 do 29 ur tedensko;
- 25 %, ko zavarovanec dela šest ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 30 do 34 tedensko in
- 12,5 %, ko zavarovanec dela sedem ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 35 do 39 ur tedensko.

Sorazmerni del pokojnine se začne izplačevati z dnem ponovne pridobitve lastnosti zavarovanca.

(4) Zavarovancu iz prejšnjega odstavka, ki je prejemal starostno pokojnino, se sorazmerni del starostne pokojnine poveča za sorazmerni del zneska, ki bi se mu izplačeval na podlagi 39.a člena tega zakona, če je obvezno vključen v obvezno zavarovanje za vsaj štiri ure dnevno oziroma 20 ur tedensko.

(5) Sorazmerni del zneska iz prejšnjega odstavka, ki se izplačuje največ tri leta, znaša:

- 20 %, kadar zavarovanec dela štiri ure dnevno ali znaša zavarovalni čas od 20 do 24 ur tedensko;
- 25 %, kadar zavarovanec dela pet ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 25 do 29 ur tedensko;
- 30 %, kadar zavarovanec dela šest ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 30 do 34 ur tedensko;
- 35 %, kadar zavarovanec dela sedem ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 35 do 39 ur tedensko.

(6) Sorazmerni del zneska iz četrtega odstavka tega člena po preteku obdobja treh let znaša:

- 10 %, kadar zavarovanec dela štiri ure dnevno ali znaša zavarovalni čas od 20 do 24 ur tedensko;
- 12,5 %, kadar zavarovanec dela pet ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 25 do 29 ur tedensko;
- 15 %, kadar zavarovanec dela šest ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 30 do 34 ur tedensko;
- 17,5 %, kadar zavarovanec dela sedem ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 35 do 39 ur tedensko.

(7) Zavarovanec iz tretjega in četrtega odstavka lahko v času izplačevanja sorazmernega dela pokojnine zahteva spremembo izplačila sorazmernega dela pokojnine zaradi spremembe števila ur dela oziroma opravljanja dejavnosti. Novi sorazmerni del pokojnine, ki se določi na novo, se izplačuje od prvega dne naslednjega meseca po spremembi obsega dela oziroma opravljanja dejavnosti.

(8) Če začne uživalec invalidske pokojnine na območju Republike Slovenije ponovno delati ali opravljati dejavnost v obsegu, ki ima za posledico ponovno pridobitev lastnosti zavarovanca iz 14., 15., 16. in 17. člena tega zakona, izgubi pravico do pokojnine z dnem vzpostavitve obveznosti zavarovanja.

(9) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka ne izgubi pravice do pokojnine uživalec invalidske pokojnine iz tega zakona, ki je kategoriziran vrhunski športnik in se zaposli v državni upravi kot športnik. Pravica do invalidske pokojnine mu miruje od dne vzpostavitve obveznosti zavarovanja do dne prenehanja delovnega razmerja iz naslova zaposlovanja vrhunskih športnikov. Po prenehanju obveznega zavarovanja na tej podlagi se upravičencu ponovno začne izplačevati znesek že priznane in odmerjene pokojnine.

(10) Uživalcu pokojnine iz prvega odstavka tega člena, ki v tujini začne ponovno delati oziroma opravljati dejavnost in je na tej podlagi v tujini vključen v obvezno pokojninsko zavarovanje, se pokojnina preneha izplačevati z dnem začetka opravljanja dela oziroma dejavnosti.

(11) Če začne uživalec invalidske pokojnine v tujini ponovno delati ali opravljati dejavnost in je na tej podlagi v tujini vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, izgubi pravico do pokojnine z dnem vključitve v zavarovanje.

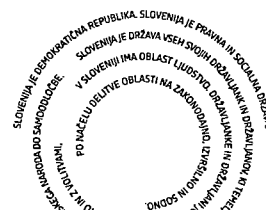

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Nova Slovenija - krščanski demokrati

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 96 70, f: 01 478 98 65, e: ps-nsi@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Janez Cigler Kralj

Aleksander Reberšek

dr. Vida Čadonič Špelič

Iva Dimić

Jožef Horvat

Franc Medic

Jernej Vrtovec

mag. Janez Žakelj